

Veřejné zakázky na nákup potravin po 1. 1. 2022

Zákonem č. 174/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, byl s účinností od 1. ledna 2022 novelizován také zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ“). Do ZZVZ byl vložen nový § 37a:

§ 37a

Podmínka účasti v zadávacím řízení na dodávku potravin

Veřejný zadavatel může v zadávacím řízení na dodávku potravin stanovit jako podmínku účasti v zadávacím řízení dodání

- a) místní nebo regionální potraviny z krátkého dodavatelského řetězce,*
- b) potraviny splňující certifikovaná schémata kvality nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin⁵³⁾, nebo*
- c) potraviny produkované v systému ekologického zemědělství.*

53) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 ze dne 21. listopadu 2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin, v platném znění.

V souvislosti s touto změnou je nutné upozornit na to, že nadále platí základní zásady § 6 ZZVZ včetně zásad nediskriminace a rovného zacházení a není tedy možné na základě nových ustanovení diskriminovat dodavatele z jiných členských států EU nebo jiných zemí, se kterými má ČR uzavřenou mezinárodní smlouvu zaručující přístup dodavatelům z těchto států k zadávané veřejné zakázce. Nelze tedy automaticky zvýhodňovat české dodavatele. Upozorňujeme také na to, že důvodová zpráva k poslaneckému návrhu¹ není relevantní pro výklad ustanovení § 37a ZZVZ. Tato důvodová zpráva zdůrazňuje možnost preference českých dodavatelů, vychází ovšem z původně navrhované definice potraviny z krátkého dodavatelského řetězce, která byla v návrhu obsažena („*potravinou z krátkého dodavatelského řetězce potravina vyrobená ze surovin, které pochází z území České republiky, u surovin rostlinného původu se tím rozumí vypěstování, zpracování a zabalení, u surovin živočišného původu se jedná o narození zvířat, odchov, chov, výkrm, porážení a zpracování na území České republiky,*“ viz sněmovní tisk 502/10 – verze postoupena Senátu ČR). Původní definice potraviny z krátkého dodavatelského řetězce však byla v průběhu projednávání návrhu v Senátu Parlamentu ČR odstraněna, nelze z ní tedy vycházet.

Mezi základní zásady zadávacího řízení patří podle § 6 odst. 4 ZZVZ také povinnost dodržovat zásady sociálně odpovědného zadávání, environmentálně odpovědného zadávání a inovací. Postup podle § 37a ZZVZ tak lze využít jako jednu z možností, jak vyjádřit environmentální, případně sociální dopady veřejné zakázky na nákup potravin.

Pokud bude zadavatel chtít postupovat podle § 37a písmene a) ZZVZ a stanovit podmínku dodání z krátkého dodavatelského řetězce, bude povinen tuto podmínku blíže specifikovat a v souladu se základními zásadami stanovit, co bude považovat za krátký dodavatelský řetězec. V této souvislosti

¹ Poslanecký návrh ke sněmovnímu tisku č. 502 (Poslanecká sněmovna, 8. období, od 2017), evidován pod číslem 6487.

připadají v úvahu zejména kritéria vztahující se k délce časového úseku od výroby či sklizně (čerstvost), kritéria vztahující se k přepravním podmínkám (způsob a dopady přepravy potravin na životní prostředí) nebo kritérium omezující počet zprostředkovatelů, které vyjadřuje sociální aspekt podpory výrobců potravin.

V případě, že by byl předmět veřejné zakázky definován pomocí podmínek účasti stanovených podle písmene b), bude třeba zkoumat, zda použití zadavatelem stanoveného evropského schématu kvality (český překlad Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 používá pojem „režim jakosti“) odpovídá předmětu zadávané veřejné zakázky a základním zásadám. Z hlediska ZZVZ se evropská schémata kvality považují za štítek ve smyslu § 28 odst. 1 písm. l), neboť osvědčují, že dodávka, proces nebo postup splňují určité požadavky. Při jejich použití je tedy třeba dodržovat pravidla uvedená v § 94 ZZVZ.

V rámci požadavku podle písmene c) lze zohlednit všechny druhy dopadů předmětu veřejné zakázky na životní prostředí, které jsou v rámci ekologického zemědělství možné. Pokud by se tento požadavek prokazoval prostřednictvím určitého dokumentu, osvědčení či potvrzení, měl by i tento požadavek povahu štítku ve smyslu § 94 ZZVZ.

(uveřejněno 4. listopadu 2021)